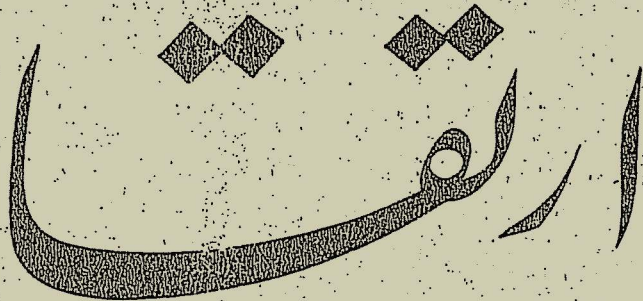

(ارتقا) نك - استانبول و طشره
ایچون بر سنه لك. آبوله سی ۳۳
غروشدن. پوسته بولی مقبولدر.
صحافی بالجله ارباب قله آچیقدر. هر الی قلم
موتان یازده ییلیر. مرکزی باب عالی
جاده سنده «معلومات» اداره خانه سیدر.

ادبیات. فنون عسکریه و بحریه.
وتاریخ و تجارت و زراعت و صنایع
ومعارف و امور نافعیه و اکتیجیه لی فقراندن
باجت مصور جریده در. هر نوع خصوصیات
ایچون غزته نك مدیری طاهر بکه مراجعت اولنور

Journal illustré IRTIKA

Bureaux: 40, rue de la Sublime-Porte,
(Imprimerie Tahir bey) Stamboul.

طشره ده نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

شمس دیک جمعه کونلری نشر اولنور

استانبولده نسخه سی : ۱۰ پاره یه در

بر دفعه طولانی می ، یا براقار آچقده
قورودنغه مخصوص محارک ، طامارک التند
ویا خارجدم براقیلور. هوا کونشلی ویربارچه
یابیسی اولدینی زمان صیریلر دیرلش اولان
توتون صفاری خرمالره خیقاریلور ؛ لکن
قورومق انساننده رطوبت قائمه لرلی بغایت
الزم ایدوکندن یاغورک نزولنده قورالعاده
احتیاطکارانه طاوراقلیدر. لکن قورودقندن
صوکره مسئله برعکس اولوب دمت یاغق
ایچون رطوبتلی کونله انتظار اولونور .
قورومعه محارری ، توتون طامارلی اووجهله
ترتیب اولونورکه رنجیر رطوبت وسخونت
درجه سینی تعیینده مشکلا تهاوغراماز ؛ بوعملیه
ایکی اوج آی دوام ایدر .
صره دمت ویا دسته یاغمه کلنجه ،
اضول معلوم وجهله معامله اولوب سرعت
لازمه ایله رژی اداره سنه تسلیم اولونور .
توتون نباتتک معروض اولدینی تغییراتی
عرض ایتدهن حصاد زماننده کی ترکیبی
مطالعه ایدلم .
قرانسه توتونلرینک فخری مدیری موسیو
شرنغ Schoesing ، کوره توتونلرده تقریباً
یوزده یکریمی مرکبات معدنیه : قورومنتالر
آزوتیلر ، فوسفوریت کلس ، فوسفوریت
حدید ، فوسفوریت پوتاسیوم ، سلیسی
مواد آزوتیه ؛ خامضات عضویه ؛ خامض
تفاح ، خامض لیون ، خامض نحاس وپه
فتیک ؛ موادالاء فحمیلر ، سلولز ؛ یوزده
۵ الی ۶ رخیلر ، یاغملر ، زیوت طیاره ؛
یوزده ۲ الی ۹ برشبه قلوئی خصوصتی که
توتونی ایلک دفعه اوروپایه ادخال ایدن ژان
نیقوتونک نامنه خرمال « نیقوتین » ویزده دخی
« دخانین » تسمیه ایدلشدن .

توتون یتشدرمه موقق اولق ایچون
تارلایه پوتاس ، ویا پوتاسلی کوره علاوه سی
ویاخصوص یالکیز اساسی صرف اولونه رق
واردات کلیه ونافعه حاصل ایدن کبریتیت
پوتاسیوم علاوه سی لازم غیرمفارق قیلنددر ؛
توتونک سهولته یاغق خاصه سی ، حا
مضات عضویه ایله برلشمش اولان پوتاسک
وجودینه عرض اقتضا ایدر ؛ آزوتیلر ؛
اولدقجه شیوع بولونان فکرک خلافتده ،
قابلیت اشتغالک تزییدینه مدار اولمازلر .
املاح عضویه ، تفاحیتلر فوق العاده یاغق
خاصه سنه مالک و مسامی برکومور حاصل
ایدرلر ؛ و برسیغاره نک ایوجنه احتراق
ایدرک آتشنک ایکی اوج دقیقه محافظه
اولونماسنه یاردم ایدرلر . قور پوتاسیومک
تأثیری ایسه باشقدهر ؛ دخانین قوت ویرر ،
توتونک تأثیرات سمیه سی بوکا عطف ایدلمک
ایجاب ایدیور .
توتونک زایجه سنه کلنجه ، بالخاصه تأثیرات
اقلیمیه آتند دکیش وهنوز لایقوله مطالعه
ایدیلمه مش مختلف زیوت طیاره دن ایلری
کلیور . مثلاً فرانسه یه کتیریلوب دیکلین
هاوانا توتون فداتلری ، شبه قلوئی خصو
صنده برشی ضایع ایتیورلرسده لکن
ردعب رایجه خصوصیه لرینی غائب ایتدکری
تجربه ایدلشدن . قورومعه دوام ایتدکجه ،
یشیل یاغراغک ترکیبده بولونان نشاسته
قسماً تجمش ایدرک یانار ، انتساج داخلی
رنکله شیر ، وویله جه خصوصی برزایجه
میدانه کلیر . بودقیقه ده یاراقلرک موصوف
اولدینی برعاده نظراً ایکی درلو یاییلمش ،
اصول واعمال وارددر .

حکیم یعنی افیه توتونی ایچون یکی تفسخه
باشلامش قوری محصول الیر ، تفسخ یعنی
چورومه حاصل ایتک ایچون طوزلی صوایله
ایصلا تیلق لازمدر ، ۳۰ الی ۴۰ بیک
کیلوغرام بریغین یاییلر و تخمره ترک ایدیلر .
تخمر کیفیتی ؛ عمومیتله قبول ایدلیکی وجهله
برطاقم مایارک وجودینه وبالقرض برطاقلرنجه
خرده بیی مایطارلره وسائرلرنجه تخمض
ایتکده اولان دیاستانه لره عطف اولونور ،
بوتأثیر دوام ایتدکجه رایجه زیاده لشیور ؛
دخانین برارچه خراب اولور (یوزده ۶
الی ۲) ، یاراقلر یوموشار ، آزوتیلر محو
اولور ، شکرلر تخمض ایدر ، مواد آزوتیه
آمونیاقه قلب اولور ، دیرکن افیه لک توتون
حاضرلانیور . دقتله نظارت و معاینه ایدیلن
براختار تقریباً برسنه دوام ایدر ، بوسره ده
بریاغین حاصل ایده جک درجه حرارتک
زیاده لشمه سنندن قوروقولمایدنر ؛ واکر عملیات
اولدقجه فعال دکلسه بیغین ، فحمیت
آمونیاقی حامل صوایله صولاندیریلر ؛
بیغجه وقوعبولان شواختاردن صوکره ،
توتون دکرمنلرده سحق اولونور ، رنده لشمش
بوشکل تحتیده ییکی باشند آیلرجه ایکنجی
براختاره براقیلر ، افیه نک دگری ، قلویتلرینک
چوق اولماسی نسبتنده در ؛ ایکنجی اختاردن
صوکره درکه قلویتک تزیادی باشلار ؛ عملیات
همان اون یدی ماه دوام ایدر : بومعاملاته
مرض ایدیلر باشلوجه ویرژی ، دخانین
جهتندن زنکین لوت - آنور توتونلریدر .
ایحیله جک توتون ، پک زیاده ضعیف
اولماسی ملترم بولوندیغندن اختامده تابع
ظونولماز ؛ ایشته بوندن دولایندرکه ممالک

شرقیه نک ، ماریلانک ، قانتولینک ، جزایرک
عطری ، توتونلری ایچمکه مناسب کوریلور .
توتونلر اعلا ، عادی ، ادنی والی آخره
دیبه برقاچ صنفه آریلرلر بوده باتونونک اقلیمیه
ویا خود دوغرامه نک و قییمه نک تراکتته .
کنارلرک زیاده لکنه کوره دیکشیر . یاراقلری
ایچمکه مستعد بر صورت صوقق ایچون
انسجه دخانیه یی یوموشاتق ضمننده آلری
طوزلی صوایله ایصلا تیق وقوت متیماتیک
سایه سنده دوغرامق لازمه دندر . رطوبت
حد اعظمی به واصل اولور اولماز ، ۷۰
درجه لک سریع بر تخفیف ایله بو رطوبت
برطرف ایدیلور : ایشته شومهم ونازلر نقطه
شو قاورووله کیفیتی تعیین ایدر ؛ یش
درجه دن اوتده توتون ناخوش برقوقو آلیر .
بردرجه دن آرایسه حلیرلر و یامایلر مقاومت
ایدرک بالا آخره توتونک تغیراته بادی اولورلر .
سیغارلر ، تام یاراقلردن یاییلور ، پلته
توتون عصاره سنه یویشمش نشاسنه قولاسی ایله
مربوطدر . اوجوز نوعلر ایچون ، اعمالاتده
برجاست عظیمه پیداسی ضمننده ، بومحصوله
الویرشلی یاراقلر ساعت رجه صو ایچروسنه
طالدیریلور ، یاراقلر آراسنده مبادلات جریان
ایتدکجه دخانینک فضلہ سی طردودق اولونور .
توتونک پتپو و سیغاره ایچروسنده کی احتراقی
دوام ایتدکجه ، تعاملات عیدیه وقوعه
کلیر . پیوده کی احتراقات ناتمامدر ، توتون
چار چاپوق تقطیر اولونور ، دومان اووقت
محصولات شیطانیه [یانیق قوقولی مواد]
ودخانین جهتندن زنکیندر ، یاراق سیغاره ده
کاغذ سیغاره سنده احتراقی فضلہ هواسایه سنده

از قضا نک حکایه تفرقه سی

تجری ملال

محرری : محمد جلال

باهر قالیدی . بیایونک اوستندم ، دیواره
آصیل اولان عودی ایندیردی . شریع برآقورت
ایله عینی تقسیم عکس ایتدی . هم ایچور ، هم
چالیور ، هم سولیور دی .
بر آراق حجاز باشلادی . شیدی بومقام
حرینک آهنگ غریبانه سی :
« درمان آرام دردمه کوزیاشی سلیم
دیوانه می طاشقی نهیم بن دخی »
اسرایت اولهیم کرسکا بار ایسه حیاتم
مخسرده دخی خواهشک اولماز سه دیرلم .
قطعه سینی عکس ایتدیردی . صوکره باهر ،
اوله بالتصادف ، اوله معصومانه ، عقله هیچ
برشی کلنکی بن :
« سن وردبهار حسن وآنسک »
مصراعیه ابتدا ایدن شرقیه باشلانجه ، عصمتک
دوداقلردن مدید برآمخسار دوشدی ! باهر

بو آهی مقام تحسینده تاق ایدرک شرقی بردها
تکرا ایتدی . بوزواللی باهر ، کندی پارماقلرینک
آلنده انتشار ایدن بونفات موسیقیه نک ایچنده
ینه کندی حسیانک بوغولدیغی آکلامش ، یاخود
بونفعلرک آلشنده بیچاره خیره سنک صوکنسنی
ایشیقش اولمالی که بوینو ، محزونانه صاغ اومو
زینه بوکولش ، دهاجرین ، دهامید فزایده
باشلامش دی !! او آرتق بیلوردی ، کورمیور
دی ، ایشیقیزدی !! یالکیز خیره یی کوزوور ،
یالکیز اونک صدای طربزاسنی ایشیقیزدی !
آنسزین بره خیقیری ایشیدی ، اوزمان بوینو
دوغولدی ، برمشق خیال ایچنده قارشینده
عصمتی کوزدی . سسز ، جزین آغلیوزدی .
عودی الندن فیرلاتدی . اوقدر شدتلی که
سینه عود ، باهرک قلیکی ، پارچه پارچه اولدی .
عصمته صوردی که :
— نیچون آغلیوزسک ؟
زواللی عصمت قیصیق ، جزین بر سسله
جواب ویردی :
— سوبله ! سن وردبهار حسن وآنسک ، شریسنی
بردها تکرار ارایت !
شیدی باهر ، هیشی آکلامدی ، عصمتک یانه
اوتوردرق ، اونک اوموشی اوقشایه رق دیدی که :
— سکا آجیورم ، یایک پک فنا بر وصیتده
بولونمش !!

— نه دن ؟
— تاهل ایتلیسک .
— سبب ؟
— ایشته بو کوز باشلری !! ده باشقه بر
سبب آزارمیشک ؟
— آدم سنده ! تأثر !!
— باقی بو آدم سنده یی ، بو تأثری بن
دیکله مهم !! سن کلدی بولری بنم کلامه دیکلت !
— نه دیمک ایشتیورسین صانکه ؟
— اولم ، دیورم . چونکه قادینلر چوق فنا
اولوبورلر . چونکه قادینی سودیکک حالده اوسنی
قیصقانور ، اونک بواخلاق انساننی از یور ،
پتیریور !!
— بوش سوز !! سنی کثاتندن قیصقانان
برقادیندن باشقه نه ایسترسک ؟
— نک اعلاما ، سن مستعود اولایلدکی ؟
— سن بکا قما ! منبر مسئله سنی بیلورمیشک ؟
— یا اوله بر مسئله ده بنم باشنه کلیرسه ؟
— بوئی هائیک قوه مغتویه ایله کشف
ایدیورسک ؟
— عصمت جواب ویرمه دی . آرتق دوشونایور دی .
لکن باهر مقنع ، قطعی بر جواب بکیور دی .
ینه کندییی صوردی :
— جواب یوقی ؟

— اولاییلر که ...
— نه اولاییلر که ...
— اولاییلر که قادی بنی سوزم .
— بوش سوز ، بوش !!
— نه دن بوش اولسون ؟
— بوش دیدیم ! باشقه بر احمالده بحث ایت !
شیدی عصمت ، باهرک یوزینه متردانه باقدی
دوداقلردن میعدار ، جزین برتشم اوچدی .
برشی سوبله جک ایکن دوردی . باهر :
— الله عشقته سوبله ! دیدی .
— باشقه بر احمالده بحث ایتکیمک ایشتیورسک ؟
اوله می ؟ آلاچم قادی نک اساساً کوکلو بنده
اولمازده اولجه بر باشقه سنه ویرمش ایسه ؟
زواللی باهرک دوداقلری اوله بر معنائی تامله
بوکولدی که ... دزین بر سکوت باشلادی :
چونکه ، خیره نک صولفون ، کریان خیالی باهره
ندامتک ایشار ! ایتدی کوز یاشلرینی کوشتریور .
ردی !! باهر آرقالیدی هاشیره جقدی !!
کوزلردن ایکی قطره سز شک دوشوردرک ،
ایکلرکی ، آجیرکی دیدی که :
— اوت !! بو دوشونیه جک برمشله !!
بو ، اک مؤلم ، اک مدهش برمعما !! سومک
مسئله سی ، سومک معنائی !! آه عصمت !!
— مابعدی وار —